

SPRAWIEDLIWI WŚRÓD NARODÓW ŚWIATA

Marta i Józef Paplewscy

#12118

Instytut Yad Vashem w Jerozolimie podjął decyzję o przyznaniu śp. Marcie i Józefowi Paplewskim tytułu „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” na wniosek uratowanej przez nich Gity Edelsburg.

Obecnie Ocalona ma 92 lata i mieszka w Izraelu. Gdyby w 1944 r. nie spotkała na swojej drodze rodziny Paplewskich, prawdopodobnie nie miałyby najmniejszych szans na doczekanie końca okrutnej okupacji.

Gita urodziła się i dorastała na Litwie. Gdy w 1941 r. do jej domu wtargnęli niemieccy okupanci, był to kres jej szczęśliwego życia. Jej mąż, brat i ojciec zostali niebawem zamordowani, a ona wraz z matką zmuszona została do zamieszkania w getcie. Tam urodziła swoją córeczkę Frumę. Dziewczynkę i matkę Gity zamordowano niespełna dwa lata później.

Z getta osamotniona Gita trafiła do KL Stutthof, gdzie żyła w nieludzkich warunkach i ciężko pracowała poza terenem obozu. Pewnego dnia w 1944 r. udało jej się zbiec razem z czterema innymi więźniarkami. Nie wszystkie przeżyły niemiecką obławę. Podczas ucieczki Gita została ranna w nogę, a jej szanse na znalezienie bezpiecznego schronienia malały z dnia na dzień.

Wtedy stał się cud – na swojej drodze spotkała 10-letnią dziewczynkę o imieniu Jadwiga, która poczęstowała ją chlebem i zaprowadziła do swojego domu. Rodzice Jadwigi, mieszkający we wsi Kopytkowo Marta i Józef Paplewscy, postanowili przyjąć żydowską uciekinierkę pod swój dach. Uczynili to mimo grożącego im śmiertelnego zagrożenia, którego byli świadomi, bo trwały wówczas egzekucje złapanych żydowskich uciekinierów. Przyjęli Gitę do siebie całkowicie bezinteresownie, a ona odwdzięczała im się opieką nad ich córkami.

Paplewscy ofiarnie udzielali schronienia Gicie przez 3 tygodnie, do momentu wkroczenia do wsi Armii Czerwonej. Po wojnie Ocalona wyjechała do Łodzi, gdzie ponownie wyszła za mąż, a następnie wyemigrowała do USA. W latach 70-tych zamieszkała na stałe w Izraelu. Nigdy nie zapomniała o swoich wybawcach, a z Jadwigą łączy ją serdeczna przyjaźń.

W obecności syna i wnuka Ocalonej mamy zaszczyt wręczyć przyznany państwu Paplewskim medal „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” na ręce córki Bohaterów, pani Jadwigi Moczyńskiej. W ten symboliczny sposób pragniemy podziękować jej i jej rodzicom, a także wyrazić nasz najgłębszy szacunek za ich postawę w czasie Zagłady.

Warszawa / Toruń, 22.08.2012